

SVENSKA AKADEMIEN

Biobibliografi

Jon Fosse föddes 1959 i Haugesund på norska västkusten. Hans författarskap på nynorska i olika genrer är synnerligen omfattande och består av ett fyrtiotal pjäser och en lång rad romaner, diktsamlingar, essäer, barnböcker och översättningar. Han är en av samtidens mest spelade dramatiker men har alltmer blivit uppmärksammas för sin prosa. Han debuterade som romanförfattare 1983 med den lika såriga som upproriska självordsboken *Raudt, svart*, som på många sätt satte tonen för författarskapet.

Fosses stora europeiska genombrott som dramatiker kom 1999 med Claude Régys uppsättning i Paris av hans mycket spelade pjäs *Nokon kjem til å komme* (1996; *Någon kommer att komma*, 1998). Redan i detta stycke om tvåsamhetens klaustrofobi framträder Fosses egenart, hans reduktion av språk och handling som låter de enklaste, vardagliga fraser uttrycka de starkaste känslor av vanmakt och osäkerhet. Det är genom denna konst att ge ord åt människans grundläggande oro som han har blivit en förnyare av det samtida dramat.

I likhet med sin store föregångare i nynorsk litteratur, Tarjei Vesaas, lyckas Fosse förena en lokal anknytning såväl språkligt som geografiskt med modernismens litterära förnyelse. Han har pekat på Samuel Beckett, Thomas Bernhard och Georg Trakl som några av sina valfrändskaper. Han delar utan tvivel dessa föregångares svartsyn, men hans egen gnostiska vision av tillvaron leder honom inte in i nihilistiskt världsförakt. Det finns en djup värme och naiv blottställdhet i hans avskalade bilder av mänsklig erfarenhet.

I sin andra roman *Stengd gitar* från 1985 (*Stängd gitarr*, 1988) bjuds läsaren på en gastkramande variation över trångmålets grundsituation. En ung mor slänger soporna i trappuppgångens nedkast och låser sig ute, alltmedan hennes spädbarn ligger kvar på andra sidan den låsta dörren. Här befinner vi oss verkligen ”framför lagen”, som hos Kafka, men skillnaden mellan författarna är ändå tydlig. Hos Fosse är situationerna högst vardagliga, och vi kan alla känna igen dem från våra liv. I romanen är stilen lika hårt reducerad som i första boken, ner till det som skulle döpas till ”Fosses minimalism”. Samtidigt finns där en nervighet och ett starkt drag av ambivalens som snart skulle återkomma i dramatiken. Där kunde han uttrycka denna osäkerhet med hjälp av pauser och avbrott och ladda dem maximalt med känsla. I hans pjäser möter oss en halvfärdig replik eller utförd handling, ett trångmål som fortsätter att arbeta i vårt inre. Ett drama som *Natta syng sine songar* (1998; *Natten sjunger sina sånger*, 2003) kan

beskrivas som ett enda utdraget och ofullgånget beslut där kvinnans impuls att gå vidare med sin nya man ständigt följs av en motimpuls, ett ja som återtänks med nyckelordet ”men”. Resultatet är att den lämnade mannen tar sitt liv och den nya försvinner ur sikte. Modet att återge människans vilshenhet, som paradoxalt kan öppna sig mot det gudomliga, är en förklaring till det gensvar som Fosse har fått hos den stora publiken.

I stycket *Namnet* från 1995 (*Namnet*, 2003) laddas en vardaglig situation redan i de första replikerna. En ung gravid flicka väntar på det ofödda barnets fader, som är försenad. Spänningen byggs omedelbart upp med hjälp av en obestämdhet som river upp meningar som inte sägs fullt ut. Avbrotten öppnar en avgrund mellan flickans längtan efter sitt nya liv och hennes fruktan att kärleken är död.

Något liknande sker i den gripande *Dødsvariasjonar* (2002; *Dödsvariationer*, 2004), efterspelet i en enda akt till en flickas självmord, berättat baklänges från och med hennes död. Det är en intensiv sorgesång med avbrutna, korta repliker mellan sex namnlösa personer ur olika generationer, såväl levande som döda. Stycket avslutas med dotterns omskakande ord från andra sidan graven, där varje ord uttrycker en vacklan mellan ja och nej, en fundamental osäkerhet om beslutet att dö var det riktiga. I *Skuggar* (2007; *Skuggor*, 2021) gestaltar Fosse människors möten efter lång tid där samma enkla fraser upprepas och där deras tvetydighet blir uppenbar: ”nej det är klart / Det är ju bara sånt man säger när man träffas”. Platsen där de namnlösa gestalterna återses är okänd för dem alla och även skrämmande. Den tidlösa scenen är Fosses skapelse med en egen dragningskraft. Med mästerskap hade han redan i *Draum om hausten* (1999; *Dröm om hösten*, 2002) framställt hur det förflutna och det närvarande korsas på en sådan plats, där en man till synes tillfälligt möter en kvinna på en kyrkogård. Men i själva verket har de delat ett liv tillsammans, med kärlek, oförlösta drömmar och felsteg. Också här sammantvinnas nästan sömlöst skilda tider, där det förflutnas demoner uppfyller de levande.

Vad gäller den tidiga prosan är den lilla romanen *Morgon og kveld* från 2000 (*Morgon och kväll*, 2002) remarkabel. Den skrevs mitt i den hektiska dramaproduktionen och är kanske det ljusaste av alla hans verk. En morgon börjar verklighetskänslan lösas upp på ett skrämmande sätt hos den åldrade huvudpersonen Johannes. Vi förstår att han är döende. Ändå lägger sig under denna process och efter döden ett försonande skimmer över allt. Frågor uppstår utan att kräva något definitivt svar. Vid sidan om pauser, avbrott och negationer är frågan utmärkande för Fosses stil. I romanen *Det er Ales* (2004; *Det är Ales*, 2010) som kom lite senare har man räknat till 200 frågor på 70 sidor.

Ett helt centralt prosaverk är *Trilogien* (*Andvake* 2007, *Olavs Draumar* 2012 och *Kveldsvævd* 2014), i svensk översättning med titeln *Trilogin* (2015). Det är en lika grym som finstämd kärlekssaga med bibliska återklanger, som utspelas i det karga norska kustlandskap där nästan hela Fosses diktade värld tar plats. För det lika dramatiskt tillspetsade som stramt utformade verket mottog Fosse Nordiska rådets litteraturpris 2015.

Hans storverk på prosa förblir ändå den sena *Septologien*, som fullbordades 2021. De sju delarna gavs ut i tre band: *Det andre namnet* (2019; *Det andra namnet*, 2021), *Eg er ein annan*

(2020; *Jag är en annan*, 2022) och *Eit nytt namn* (2021; *Ett nytt namn*, 2023). Omfattande 1 250 sidor utgörs det av en åldrad målares samtal med sig själv som en annan. Romanen är till synes ändlöst framskridande på en böljande prosa utan punkt, men den hålls samman av återkommande motiv och gester under en tidsrymd på sju dagar. Den inledande frasen återkommer i samtliga band, och alla avslutas med en bön till Herren.

De inledande orden riktar sig mot den ofullbordade målning som Asle håller kärast av alla sina verk, vilken avbildar ett Andreaskors med bara två pastost målade streck, ett lila och ett brunt, som i den abstrakta expressionismen. Det är som om frasen håller samman verkets skilda tider i ett oändligt fördröjt nu. Asles målning blir en ikon som i bön samlar erfarenheten och där korset anger verkets övergripande dödstatematik.

I romanen finns ett tydligt dubbelgångarmotiv som är inskrivet i det målade korset. I den första delen befinner vi oss i huvudpersonen Asles tankar samtidigt som han irrar runt i staden för att rädda sin namne, vännen Asle från att dö i en snödriva. Denne andre Asle framstår som en olycklig och alkoholiserad version av den kristne Asle, den förre möjlig att uppfatta som det bruna strecket och den senare Asle som det lila strecket på målningen, där deras öden korsas i dödsögonblicket. Septologin är också en sorgesång, där den åldrade Asle bearbetar sin hustrus alltför tidiga bortgång, och en konstnärsroman, där han med oro ser tillbaka på sin gärning. Målningen med Andreaskorset kan han inte slita sig från: skall han måla över den med vitt?

I det lilla dramat *Slik var det* från 2020 (*Så var det*, 2021) möter vi något liknande, en åldrad målares monolog, men denna gång på bara drygt 30 sidor. Denna variation på samma tema visar att det inte finns någon konflikt mellan Fosses dominerande uttryckssätt. Vi känner också igen irrandets tematik i teaterstycket *I svarte skogen inne* (2023; *Inne i svarta skogen*, 2021) om en man som i ett febrigt tillstånd förlorar alla fästpunkter och kör rätt in i mörkret. Samma problematik varierar i prosastycket *Kvitleik* (2023). Det är det existentiella trångmålet som är Fosses ämne, alldeles oavsett genre.

Sterk vind från 2021 (*Stark vind*, 2021) kallas ”en scenisk dikt”, och det är tydligt hur Fosse alltmer tar bilder och symboler till hjälp i sin dramatik. Det lyriska språket har alltid varit en stor resurs i Fosses författarskap alltsedan den första diktsamlingen *Engel med vatn i augene* från 1986. Den digra utgåvan *Dikt i samling* från 2021 vittnar också om den roll som poesin har haft för honom genom åren. Lyriken har lagt en grund till hans enkla diktion och tilltal på gränsen till tystnaden. Under senare år har han också fortsatt sitt viktiga arbete som översättare med tolkningar till nynorska av två moderna, lyriska klassiker: Georg Trakls *Sebastian i draum* (2019) och Rainer Maria Rilkes *Duino-elegiar* (2022).

Anders Olsson

Ordförande i Nobelkommittén

Svenska Akademien

Bibliografi – ett urval

Verk på norska

Prosa

- Raudt, svart : roman.* – Oslo : Samlaget, 1983
- Stengd gitar : roman.* – Oslo : Samlaget, 1985
- Blod. Steinen er : forteljing.* – Oslo : Samlaget, 1987
- Frå telling via showing til writing : essays.* – Oslo : Samlaget, 1989
- Uendelig seint / medforfatter Alf-Kaare Berg.* – Oslo : Samlaget, 1989
- Naustet : roman.* – Oslo : Samlaget, 1989
- Kant / illustratør Roj Friberg.* – Oslo : Samlaget, 1990
- Flaskesamlaren : roman.* – Oslo : Samlaget, 1991
- Bly og vatn : roman.* – Oslo : Samlaget, 1992
- Dyrehagen Hardanger.* – Oslo : Samlaget 1993
- To forteljingar.* – Oslo : Samlaget, 1993
- Vått og svart / illustratør Akin Düzakin.* – Oslo : Samlaget, 1994
- Prosa frå ein oppvekst : kortprosa.* – Oslo : Samlaget, 1994
- Melancholia I : roman.* – Oslo : Samlaget, 1995
- Nei å nei : hundemanuskripta 1.* – Oslo : Samlaget, 1995
- Melancholia II : roman.* – Oslo : Samlaget, 1996
- Du å du : hundemanuskripta 2.* – Oslo : Samlaget, 1996
- Fy å fy : hundemanuskripta 3.* – Oslo : Samlaget, 1997
- Eldre kortare prosa / illustratør Camilla Wærenskjold.* – Oslo : Samlaget, 1998
- Gnostiske essay.* – Oslo : Samlaget, 1999
- Morgon og kveld : roman.* – Oslo : Samlaget, 2000
- Søster / illustratør Leong Vá.* – Oslo : Samlaget, 2000
- Det er Ales : roman.* – Oslo : Samlaget, 2004
- Kant / illustratør Akin Duzakin.* – Oslo : Samlaget, 2005
- Andvake : forteljing.* – Oslo : Samlaget, 2007
- Spelejenta / illustratør Øyvind Torseter.* – Oslo : Samlaget, 2009
- Essay.* – Oslo : Samlaget, 2011 [Innhold: Frå telling via showing til writing (1989) og Gnostiske essay (1999)]

Kortare prosa. – Oslo : Samlaget, 2011 [Eldre kortare prosa (1998), To forteljingar (1993) og Prosa frå ein oppvekst (1994). I tillegg tre tekstar som ikkje har vore publisert i bok før.]

Olavs draumar : forteljing. – Oslo : Samlaget, 2012

Kveldsvævd : forteljing. – Oslo : Samlaget, 2014

Når ein engel går gjennom scenen og andre essay. – Oslo : Samlaget, 2014

Trilogien. – Oslo : Samlaget, 2014 [Innhold: Andvake ; Olavs draumar ; Kveldsvævd. 1. utg. henholdsvis 2007, 2012 og 2014]

Levande stein : kortare prosa og ei hymne. – Oslo : Samlaget, 2015

Hundemanuskripta. – Oslo : Samlaget, 2018 [Nei å nei, Du å du, Fy å fy]

Det andre namnet : roman. Septologien I–II. – Oslo : Samlaget, 2019

Eg er ein annan : roman. Septologien III–V. – Oslo : Samlaget, 2020

Eit nytt namn : roman. Septologien VI–VII. – Oslo : Samlaget, 2021

Septologien : roman. – Oslo : Samlaget, 2022

Kvitleik : forteljing. – Oslo : Samlaget, 2023

Dramatik

Og aldri skal vi skiljast : skodespel. – Oslo : Samlaget, 1994

Namnet : skodespel. – Oslo : Samlaget, 1995

Nokon kjem til å komme : skodespel. – Oslo : Samlaget, 1996

Barnet ; Mor og barn ; Sonen : tre skodespel. – Oslo : Samlaget, 1997

Gitarmannen : monolog / utsendt som julehilsen fra forlaget. – Oslo : Samlaget, 1997

Natta syng sine songar ; Ein sommars dag : to skodespel. – Oslo : Samlaget, 1998

Draum om hausten : skodespel. – Oslo : Samlaget, 1999

Teaterstykke 1. – Oslo : Samlaget, 1999. [Nokon kjem til å komme ; Og aldri skal vi skiljast ; Namnet ; Barnet ; Mor og barn ; Sonen ; Natta syng sine songar]

Besøk ; Vinter ; Ettermiddag : tre skodespel. – Oslo : Samlaget, 2000

Vakkert : skodespel. – Oslo : Samlaget, 2001

Teaterstykke 2. – Oslo : Samlaget, 2001 [Ein sommars dag ; Draum om hausten ; Medan lyset går ned og alt blir svart ; Besøk ; Sov du vesle barnet mitt ; Vinter ; Ettermiddag]

Dødsvariasjonar : skodespel. – Oslo : Samlaget, 2002

Jenta i sofaen : skodespel. – Oslo : Samlaget, 2003

Lilla ; Suzannah : to skodespel. – Oslo : Samlaget, 2004

Teaterstykke 3. – Oslo : Samlaget, 2005 [Gitarmannen ; Dei døde hundane ; Sa ka la ; Vakkert ; Dødsvariasjoner ; Jenta i sofaen ; Lilla ; Suzannah]

- Dei døde hundane ; Sa ka la : to skodespel.* – Oslo : Samlaget, 2005
- Svevn ; Varmt : to skodespel.* – Oslo : Samlaget, 2006
- Rambuku ; Skuggar : to skodespel.* – Oslo : Samlaget, 2007
- Eg er vinden : skodespel.* – Oslo : Samlaget, 2008
- Desse auga : skodespel.* – Oslo : Samlaget, 2009
- Teaterstykket 4.* – Oslo : Samlaget, 2009 [Dei døde hundane ; Sa ka la ; Svevn ; Varmt ; Rambuku ; Skuggar ; Eg er vinden]
- Jente i gul regnjakke : eit bilete.* – Oslo : Samlaget, 2010
- Kortare stykke.* – Oslo : Samlaget, 2011
- Hav : skodespel.* – Oslo : Samlaget, 2014
- Tre librettoar.* – Oslo : Samlaget, 2015 [Melancholia ; For seint ; Morgon og kveld]
- Teaterstykket 5.* – Oslo : Samlaget, 2016 [Jente i gul regnjakke ; Hav ; Desse auga ; Leve hemmeleg ; Ein raud sommarfugls vengjer ; Telemakos ; Fridom ; Der borte ; Juletresong ; Melancholia ; For seint ; Morgon og kveld]
- Fem teaterstykket / innleiing ved Jon Fosse ; føreord ved Stina Ekblad.* – Oslo : Samlaget, 2019 [Nokon kjem til å kome ; Namnet ; Draum om hausten ; Svevn ; Eg er vinden]
- Slik var det : monolog.* – Oslo : Samlaget, 2020
- Sterk vind : eit scenisk dikt.* – Oslo : Samlaget, 2021
- I svarte skogen inne : skodespel.* – Oslo : Samlaget, 2023

Lyrisk

- Engel med vatn i augene.* – Oslo : Samlaget, 1986
- Hundens bevegelsar : dikt.* – Oslo : Samlaget, 1990
- Hund og engel : dikt.* – Oslo : Samlaget, 1992
- Dikt 1986–1992.* – Oslo : Samlaget, 1995
- Nye dikt 1991–1994.* – Oslo : Samlaget, 1997
- Dikt : 1986–2000 / etterord av Tom Egil Hverven.* – Oslo : Samlaget, 2001
- Auge i vind : dikt.* – Oslo : Samlaget, 2003
- Dikt i samling / etterord av Kristina Lugn ; diktregister.* – Oslo : Samlaget, 2009
- Songar.* – Oslo : Samlaget, 2009
- Stein til stein : 39 dikt og 1 salme.* – Oslo : Samlaget, 2013
- Poesiar : etter Henrik Wergeland : dikt.* – Oslo : Samlaget, 2016
- Ro mitt hav : dikt i utval ved Anne Marit Jacobsen.* – Oslo : Samlaget, 2019

Dikt i samling. – Oslo : Samlaget, 2021

Övrigt

Olav H. Hauges poetikk / ved Jon Fosse. Monografi. – Oslo : Samlaget, 1993

Poetisk modernisme / redaktør: Jon Fosse. Antologi. – Oslo : Samlaget, 1995

Bernhard, Thomas, *Ritter, Dene, Voss* / oversetter: Jon Fosse. – Oslo : Samlaget, 1997

Broch, Hermann, *Frøken Zerline* / oversetter: Jon Fosse. – Det Norske Teatret, 1998

Fassbinder, Rainer Werner, *Angsten et sjela* / oversetter: Jon Fosse. – Det Norske Teatret, 2000

Norén, Lars, *November* / oversetter: Jon Fosse. – Det Norske Teatret, 2000

Pinter, Harold, *Kjøkkenheisen ; Landskap ; Stille ; Natt ; Ingenmannsland ; Av jord er du komen* / oversetter: Jon Fosse, Bjørn Endreson og Einar Økland. – Oslo : Samlaget, 2001

Harrower, David, *Knivar i høner* / oversetter: Jon Fosse. – Oslo : Samlaget, 2002

Bernhard, Thomas, *Ved målet* / oversetter: Jon Fosse. – Oslo : Samlaget, 2003

Motton, Gregory, *Den største diamanten i verda : skodespel* / oversetter: Jon Fosse. – Oslo : Samlaget, 2006

Kristof, Agota, *Tvillingar* / oversetter: Jon Fosse. Basert på romanen *Le grand cahier.* – Det Norske Teatret, 2007

Fosse, Jon, *Døden i Teben* / bygger på Kong Oidipus, Oidipus i Kolonos og Antigone av Sofokles. – Det Norske Teatret, 2007

Kane, Sarah, *Psykose 4.48* / oversetter: Jon Fosse. – Oslo : Samlaget, 2008

Euripides, *Ifigenia i Aulis* / medforfatter, oversetter: Jon Fosse. – Nationaltheatret, 2009

Kane, Sarah, *Fedras Kjærleik* / oversetter: Jon Fosse. – Oslo : Samlaget, 2009

Marivaux, Pierre Carlet..., *Kjærleiken overraskar igjen* / medforfatter, oversetter: Jon Fosse. – Det Norske Teatret, 2009

Racine, Jean, *Andromake* / medforfatter, oversetter: Jon Fosse. – Det Norske Teatret, 2009

Bernhard, Thomas, *Himmlers fødselsdag : før kvila* / medforfatter, oversetter: Jon Fosse. – Det Norske Teatret, 2012

Goethe, Johann Wolfgang von, *Faust* / versjon ved Jon Fosse. – Det Norske Teatret, 2013

Soga om Fridtjov den frøkne / oversetter: Jon Fosse. – Oslo : Samlaget, 2013

Büchner, Georg, *Woyzeck* / oversetter: Jon Fosse. – Oslo : Samlaget, 2014

Fridtjov & Ingebjørg : saga om Fridtjov den frøkne / omsett og tillrettelagd for born av Jon Fosse ; illustrert av Oddvar Torsheim. – Leikanger : Skald, 2014

Stephens, Simon, *Det merkelege som hende med hunden den natta* / medforfatter Mark Haddon og Jon Fosse ; oversetter Jon Fosse. – Det Norske Teatret, 2014

Vilikovský, Pavel, *Evig grønt er* / oversetter: Anna Fosse, Jon Fosse. – Oslo : Samlaget, 2014

Lysande mørker : ni songar / utgitt i forbindelse med Oslo domkirkes guttekors 30-årsjubileum 2015. – Oslo : Oslo domkirke, 2015

Nora : too late : opera i én akt / komponist: Du Wei ; librettist: Jon Fosse ; bygget over Henrik Ibsens Et dukkehjem.– Nordnorsk opera og symfoniorkester, 2015

Soga om Torstein Vikingsson / oversetter: Jon Fosse. – Leikanger : Skald, 2015

Handke, Peter, Dei vakre dagane i Aranjuez : ein sommardialog / oversetter: Jon Fosse. – Oslo : Samlaget, 2016

Kafka, Franz, Forvandlinga og andre tekstar / oversetter: Jon Fosse. – Leikanger : Skald, 2016

Edda : den eldre Edda i ein scenisk versjon / ved Jon Fosse. – Leikanger : Skald, 2017

Handke, Peter, Stendig storm / oversetter: Jon Fosse. – Oslo : Samlaget, 2017

Joyce, James, Dei døde / oversetter: Jon Fosse. – Leikanger : Skald, 2017

Beckett, Samuel, Fyrste kjærleik : og annan kortare prosa / oversetter: Jon Fosse. – Leikanger : Skald, 2018

Büchner, Georg, Lenz / oversetter: Jon Fosse. – Leikanger : Skald, 2018

Ibsen, Henrik, Peer Gynt : eit dramatisk dikt / til nynorsk ved Jon Fosse. – Oslo : Samlaget, 2018

Trakl, Georg, Sebastian i draum / gjendikta av Jon Fosse. – Oslo : Samlaget, 2019

Saint-Exupéry, Antoine de, Den vesle prinsen / oversetter: Jon Fosse. – Oslo : Samlaget, 2020

Kafka, Franz, Prosessen / oversetter: Jon Fosse. – Leikanger : Skald, 2022

Rilke, Rainer Maria, Duino-elegiar / attdikta av Jon Fosse. – Oslo : Samlaget, 2022

Uruppföranden

Og aldri skal vi skiljast / regi: Kai Johnsen. Den Nationale Scene, Bergen 25. februar 1994

Namnet. Den Nationale Scene, Bergen 27. mai 1995

Nokon kjem til å komme / regi: Otto Homlung. Det Norske Teatret, Oslo 26. april 1996

Barnet / regi: Kai Johnsen. Nationaltheatret, Oslo 4. september 1996

Mor og barn ; Sonen. Nationaltheatret, Oslo 8. mars 1997

Natta syng sine songar / regi: Kai Johnsen. Rogaland Teater, Stavanger, 6. september 1997

Gitarrmannen, monolog, Teater Cinnober, Göteborg 1999

Ein sommars dag / regi: Gunnel Lindblom. Det Norske Teatret, Oslo 9. januar 1999

Draum om hausten. Nationaltheatret, Oslo 8. september 1999

Medan lyset går ned og alt blir svart. Teater Ibsen, Skien 1999

Dors mon petit enfant. Théâtre de Folie Pensée, St. Brieuç, France, 2000

Besøk / regi: Kai Johnsen. Den Nationale Scene, Bergen 2000

- Vinter* / regi: Marit Gronhaug. Rogaland Teater, Stavanger, 8. september 2000
- Vakkert*. Det Norske Teatret, Oslo 28. mars 2001
- Dødsvariasjonar*. Nationaltheatret, Oslo 17. november 2001
- Ettermiddag*. Riksteatret, Sunndalsøra 20. februar 2002
- The Girl on the Sofa*. The Royal Lyceum Theatre, Edinburgh on 12 August 2002
- Nightsongs*. The Royal Court Jerwood Theatre, London on 21 February 2002
- Purple*. The Royal Lyceum Youth Theatre, Traverse Theatre, Edinburgh on 20 February 2003
- Der er du : høyrespel*. NRK radioteatret, 2004
- Suzannah*. NRK Fjernsynet, 2004
- Dei døde hundane* / regi: Fridtjov Såheim. Rogaland Teater, Stavanger 30. april 2004
- Sa ka la*. Aarhus Teater, Aarhus 2004
- Svevn*. Nationaltheatret, Amfiscenen under Samtidsfestivalen, Oslo 25. august 2005
- Melancholia I, del 1* / forfatter: Morten Cranner. Nationaltheatret, Oslo 29. april 2005. Basert på versjonen av stykket som ble sendt i NRK radioteatret 18. april 2004
- Rambuku* / regi: Kai Johnsen ; musikk: Henrik Hellstenius. Det Norske Teatret, Oslo 2. februar 2006
- Skuggar*. Nationaltheatret under Festspillene i Bergen 30. mai 2006
- Eg er vinden*. Nationaltheatret under Festspillene i Bergen 24. mai 2007
- Desse auga*. Rogaland teater, Lundsneset 19. august 2008
- Melancholia : en opera av Georg Friedrich Haas* / libretto av Jon Fosse. Den Nye Opera, Bergen 2008
- Ylajali* / Etter Knut Hamsuns roman Sult. Rogaland teater, Stavanger 28. mars 2009
- Ich bin der Wind*. Deutsche Erstaufführung. Stadttheater Konstanz 16. Oktober 2009
- Dyrehagen Hardanger*. Hordaland teater, Fana 6. mars 2012
- Morgon og kveld*. Norgespremiere: Nationaltheatret, Oslo 18. mars 2015
- Morgen und Abend* / Georg Friedrich Haas ; libretto by Jon Fosse. Opera performed at the Royal Opera House, London on 13 November 2015
- Kant* / komponist: Gunnar Edander ; medforfatter: Jon Fosse ; oversetter: Ingvild Marie Lien. Nordlands teaters Black Box 10. mars 2016
- Morgen und Abend* / Georg Friedrich Haas ; libretto von Jon Fosse. Deutsche Erstaufführung. Deutschen Oper Berlin am 29. April 2016
- Edda konsept* / regissert av Robert Wilson ; tekstar av Jon Fosse ; musikk av CocoRosie og Arvo Pärt. Det Norske Teatret, Oslo 4. mars 2017
- Det er Ales* / ved Maria Sand. Det Norske Teatret, Oslo 28. januar 2017

Andvake : en triologi. Hordaland teater, Bergen 23. mai 2018

Leva hemmeleg. Det Norske Teatret, Oslo 8. september 2019

Slik var det. Den Nationale Scene, Bergen, 4. november 2020

Verk på svenska

Stängd gitarr : roman / översättning av Steve Sem-Sandberg. – Stockholm : Bonnier, 1988. –
Originaltitel: Stengd gitar

Båthuset : roman / översättning av Steve Sem-Sandberg. – Stockholm : Bonnier, 1989. –
Originaltitel: Naustet

Kant / illustrationer av Roj Friberg ; översättning av Steve Sem-Sandberg. – Stockholm :
Carlsén/if, 1990. – Originaltitel: Kant

Flasksamlaren : roman / översättning av Steve Sem-Sandberg. – Stockholm : Bonnier, 1992. –
Originaltitel: Flaskesamlaren

Någon kommer att komma : skådespel / översättning av Svante Aulis Löwenborg. – Göteborg :
Cinnober Teaterförening, 1998. – Originaltitel: Nokon kjem til å komme : skodespel

Melancholia / översättning av Urban Andersson. – Stockholm : Bonnier, 1999

Besök : skådespel / översättning av Svante Aulis Löwenborg. – Helsingborg : Helsingborgs
stadsteater, 2001. – Originaltitel: Besøk

Dröm om hösten / översättning av Claes Hylinger. – Stockholm : Kungliga Dramatiska teatern,
2002. – Originaltitel: Draum om hausten

Flickan i soffan / översättning av Svante Aulis Löwenborg. – Stockholm : Stockholms
stadsteater, 2002. – Originaltitel: Jenta i sofaen

Morgon och kväll : roman / översättning av Urban Andersson. – Stockholm : Bonnier, 2002. –
Originaltitel: Morgon og kveld

Någon kommer att komma / översättning av Lars Norén. – Norsborg : Riksteatern, 2002. –
Originaltitel: Nokon kjem til å komme : skodespel

Sonen / översättning av Svante Aulis Löwenborg. – Borås : Borås Stadsteater, 2002. –
Originaltitel: Sonen

Skådespel / översättningar av Svante Aulis Löwenborg, Claes Hylinger och Steve
Sem-Sandberg. – Stockholm : Teatertidningen, 2003. – Originaltitlar: Namnet ; Sonen ;
Natta syng sine songar ; Draum om hausten

Dödsvariationer / översättning av Marie Lundquist. – Stockholm : Sveriges Radio, 2004. –
Originaltitel: Dødsvariasjonar

Fedra / av Racine ; i version av Jon Fosse / översättning av Svante Aulis Löwenborg. –
Norsborg : Riksteatern, 2005. – Originaltitel: Phèdre

Natten sjunger sina sånger : skådespel / översättning av Steve Sem-Sandberg ; bearbetning av Nina E. Wester och Kjersti Horn. – Stockholm : Stockholms stadsteater, 2005. – Originaltitel: Natta syng sine songar

Där är du : hörspelel / översättning av Marie Lundquist. – Stockholm : Radioteatern, 2008. – Originaltitel: Der er du : høyrespelel

Döden i Thebe / av Sofokles ; version av Jon Fosse ; översättning av Annika Silkeberg. – Stockholm : Kungliga Dramatiska teatern, 2009. – Originaltitel: Döden i Teben

Flicka i gul regnjacka : en bild / översättning av Marie Lundquist. – Stockholm : Kungliga Dramatiska teatern, 2009. – Originaltitel: Jente i gul regnjakke

Det är Ales ; och Sömnlösa / översättning av Urban Andersson. – Stockholm : Bonnier, 2010. – Originaltitlar: Det er Ales ; Andvake

En sommardag / översättning av Marie Lundquist. – Stockholm : Kungliga Dramatiska teatern, 2010. – Originaltitel: Ein sommars dag

Långsam musik : dikter / Jon Fosse i urval och översättning av Marie Lundquist. – Stockholm : 10TAL Bok, 2010

Saxofonmannen : monolog / översättning av Svante Aulis Löwenborg ; bearbetning av Max Lundqvist. – Stockholm : Sveriges Radio, 2012. – Originaltitel: Gitarmannen : monolog

Vinter / översättning av Marie Lundquist. – Göteborg : Folkteatern, 2012. – Originaltitel: Vinter

Trilogin / översättning av Urban Andersson. – Stockholm : Bonnier, 2015 [Innehåll: Sömnlösa ; Olavs drömmar ; Kvällning]. – Originaltitel: Trilogien

Barnet : skådespel / översättning av Steve Sem-Sandberg. – Stockholm : Kungliga Dramatiska Teatern, 2015

Fyra pjäser / förord av Stina Ekblad : översättning av Marie Lundquist. – Stockholm : 10TAL Bok, 2016. – Originaltitlar: Jente i gul regnjakke ; Dødsvariasjonar ; Eg er vinden ; Vinter

När en ängel går genom scenen : essäer / förord av Karl Ove Knausgård : översättning av Marie Lundquist. – Stockholm : 10TAL Bok, 2016. – Originaltitel: Når ein engel går gjennom scenen og andre essay

Hundmanuskripten / översättning av Christian Ekvall. – Lund : Bakhåll, 2019. – Originaltitel : Hundemanuskripta [Nei å nei ; Du å du, Fy å fy]

Ifigenia i Aulis / efter Euripides ; översättning: Marie Lundquist ; bearbetning: Nadja Weiss och Irena Kraus. – Stockholm : Kungliga Dramatiska Teatern, 2019

Eddan / översättning av Lars Andersson. – Norsborg : Riksteatern, 2019. – Originaltitel: Edda

Teater I / förord av Leif Zern ; redaktörskap: Daniel Pedersen ; översättningar av Lars Norén, Steve Sem-Sandberg och Svante Aulis Löwenborg. – Stockholm : Faethon, 2021

Teater II / efterskrift av Svante Aulis Löwenborg ; redaktörskap: Daniel Pedersen ; översättningar av Marie Lundquist, Svante Aulis Löwenborg och Steve Sem-Sandberg. – Stockholm : Faethon, 2021

Teater III / förord av Mikaela Blomqvist ; redaktörskap: Daniel Pedersen ; översättningar av Marie Lundquist och Svante Aulis Löwenborg. – Stockholm : Faethon, 2021

Det andra namnet : Septologin I–II / översättning av Lars Andersson. – Stockholm : Bonnier, 2021. – Originaltitel: Det andre namnet : roman. Septologien I–II

Jag är en annan : Septologin III–V / översättning av Lars Andersson. – Stockholm : Bonnier, 2022. – Originaltitel: Eg er ein annan : roman. Septologien III–V

Prosa 1 / översättning av Ragnar Strömberg. – Stockholm : Atlas, 2022

Prosa 2 / översättning av Ragnar Strömberg. – Stockholm : Atlas, 2022

Ett nytt namn : Septologin VI–VII / översättning av Lars Andersson. – Stockholm : Bonnier, 2023. – Originaltitel: Eit nytt namn : roman. Septologien VI–VII

Verk på engelska

The Girl on the Sofa / in an English version by David Harrower ; from a literal translation by Neil Howard and Tonje Gotschalksen. – London : Oberon, 2002. – Translation of: Jenta i sofaen

Nightsongs / translated for the stage by playwright Gregory Motton. – London : Oberon, 2002. – Translation of: Natta syng sine songar

Plays One / translated by Gregory Motton and Louis Muinzer. – London : Oberon, 2002
[Includes Someone Is Going to Come, The Name, The Guitar Man, The Child]

Plays Two / translated by Louis Muinzer, Kim Dambaek and Ann Henning Jocelyn. – London : Oberon, 2004 [Includes A Summer's Day, Dream of Autumn, and Winter]

Plays Three / translated by May-Brit Akerholt. – London : Oberon, 2004 [Includes Mother and Child, Sleep My Baby Sleep, Afternoon, Beautiful, and Death Variations]

Plays Four / translated by Louis Muinzer and May-Brit Akerholt. – London : Oberon, 2006
[Includes And We'll Never Be Parted, The Son, Visits, and Meanwhile the Lights Go Down and Everything Becomes Black]

Melancholy I / translation by Grethe Kvernes and Damion Searls. – Rochester : Dalkey Archive Press, 2006. – Translation of: Melancholia I

Aliss at the Fire / translated by Damion Searls. – Champaign : Dalkey Archive Press, 2010. – Translation of: Det er Ales

Plays Five / translated by May-Brit Akerholt. – London : Oberon, 2011 [Includes Suzannah, Living Secretly, The Dead Dogs, A Red Butterfly's Wing, Warm, Telemakos, and Sleep]

I am the Wind / English language version by Simon Stephens. – London : Oberon, 2011. – Translation of: Eg er vinden

Melancholy II / translated by Eric Dickens. – Champaign : Dalkey Archive Press, 2014. – Translation of: Melancholia II

The Dead Dogs / translated by May-Brit Akerholt. – London : Oberon, 2014. – Translation of: Dei døde hundane

Plays Six / translated by May-Brit Akerholt, Neil Howard. – Oberon, 2014. [Includes Rambuku, Freedom, Over There, These Eyes, Girl in Yellow Raincoat, Christmas Tree Song, and Sea]

An Angel Walks Through the Stage : And Other Essays / translated from the Norwegian by May-Brit Akerholt ; foreword by Cecilie N. Seiness. – Victoria : Dalkey Archive Press, 2015. – Translation of: Når ein engel går gjennom scenen og andre essay

Morning and Evening : A Novel / translated by Damion Searls. – Victoria : Dalkey Archive Press, 2015. – Translation of: Morgon og kveld

Trilogy / translated by May-Brit Akerholt. – Victoria : Dalkey Archive Press, 2016. – Translation of: Trilogien

Boathouse / translated by May-Brit Akerholt. – Victoria : Dalkey Archive Press, 2017. – Translation of: Naustet

Scenes from a Childhood / translated and selected by Damion Searls. – London : Fitzcarraldo, 2018 [Short stories. Selections]

The Other Name : Septology I–II / translated by Damion Searls. – London : Fitzcarraldo, 2020. – Translation of: Det andre namnet : roman. Septologien I-II

I is Another : Septology III–V / translated by Damion Searls. – London : Fitzcarraldo, 2020. – Translation of: Eg er ein annan : roman. Septologien III–V

A New Name : Septology VI–VII / translated by Damion Searls. – London : Fitzcarraldo, 2021. – Translation of: Eit nytt namn : roman. Septologien VI–VII

Septology / translated by Damion Searls. – London : Fitzcarraldo, 2022. – Translation of: Septologien

A Shining / translated by Damion Searls. – London : Fitzcarraldo, 2023. – Translation of: Kvitleik

Verk på franska

Melancholia I : roman / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Paris : POL, 1998. – Traduction de: Melancholia

Le nom ; L'enfant / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Paris : L'Arche, 1998. – Traduction de: Namnet ; Barnet

Quelqu'un va venir ; Le fils / traduit de norvégien par Terje Sinding. – Paris : L'Arche, 1999. – Traduction de: Nokon kjem til å komme ; Sonen

Et jamais nous ne serons séparés ; Un jour en été ; Dors, mon petit enfant / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Paris : L'Arche, 2000. – Traduction de: Og aldri skal vi skiljast ; Ein sommars dag ; Sov du vesle barnet mitt

Visites ; Variations sur la mort / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Paris : L'Arche, 2002. – Traduction de: Besøk ; Dødsvariasjonar

Melancholia II / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Belval : Circé, 2002. – Traduction de: Melancholia II

Le manuscrit des chiens. III. Quelle misère! / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Paris : L'Arche, 2002. – Traduction de: Fy å fy

Matin et soir / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Belval : Circé, 2003. – Traduction de: Morgon og kveld

Et la nuit chante ; Hiver / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Paris : L'Arche, 2003. – Traduction de: Natta syng sine sonar ; Vinter

Rêve d'automne ; Violet ; Vivre dans le secret / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Paris : L'Arche, 2005. – Traduction de: Draum om hausten ; Lilla ; Leve hemmeleg

La remise à bateaux / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Belval : Circé, 2007. – Traduction de: Naustet

Kant ; Noir et humide ; Si lentement ; Petite Sœur / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Paris : L'Arche, 2009. – Traduction de: Kant...

Insomnie / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Belval : Circé, 2009. – Traduction de: Andvake

Je suis le vent ; Les jours s'en vont / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Paris : L'Arche, 2010. – Traduction de: Eg er vinden ; Svevn

Le manuscrit des chiens. II. Quelle merveille! / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Paris : L'Arche, 2010. – Traduction de: Du å du

Le manuscrit des chiens. I. Quelle galère! / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Paris : L'Arche, 2010. – Traduction de: Nei å nei

Ylajali / texte français, Gabriel Dufay ; en collaboration avec Camilla Bouchet ; d'après le roman "Faim" de Knut Hamsun. – Paris : L'Arche, 2012. – Traduction de: Ylajali

Les rêves d'Olav / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Belval : Circé, 2014. – Traduction de: Olavs draumar

Au tomber de la nuit / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Belval : Circé, 2016. – Traduction de: Kveldsvævd

Jeune fille sur un canapé ; Ces yeux / traduit du Marianne Ségol-Samoy. – Paris : L'Arche, 2020. – Traduction de: Jenta i sofaen ; Desse auga

Et la nuit chante ; Un jour un été ; Hiver ; Variations sur la mort / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Paris : L'Arche, 2021. – Traduction de: Natta syng sine songar ; Ein sommars dag ; Vinter ; Dødsvariasjonar

Rêve d'automne ; Visites ; Dors mon petit enfant ; Et jamais nous de ne serons séparés / traduit du norvégien par Terje Sinding. – Paris : L'Arche, 2021. – Traduction de: Draum om hausten ; Besøk ; Sov du vesle barnet mitt ; Og aldrig skal vi skiljast

L'autre nom : Septologie I-II / traduit du norvégien par Jean-Baptiste Coursaud. – Paris : Christian Bourgois, 2021. – Traduction de: Det andre namnet

Verk på tyska

Von Kötern, Kläffern und feinen Hundedamen / übersetzt von Dagmar Lendt. Mit Bildern von Susanne Janssen. – Hamburg : Carlsen, 1998

Die Nacht singt ihre Lieder / übersetzt von Hinrich Schmidt-Henkel. – Zürich : Schauspielhaus, 2000

Melancholie : Roman / übersetzt von Hinrich Schmidt-Henkel. – Berlin : Kindler, 2001. – Originaltitel: Melancholia

Traum in Herbst und andere Stücke / übersetzt von Hinrich Schmidt-Henkel. – Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 2001. – Originaltitel: Draum om hausten

Morgen und Abend / übersetzt von Hinrich Schmidt-Henkel. – Berlin : Fest, 2002. – Originaltitel: Morgon og kveld

Das ist Alise : Novelle / übersetzt von Hinrich Schmidt-Henkel. – Hamburg : Marebuchverlag, 2003

Der Sohn : deutschsprachige Erstaufführung / Hrsg. von der Schauspiel Zürich AG. – Zürich : Schauspielhaus, 2003. – Originaltitel: Sonen

Schwester / mit Bildern von Aljoscha Blau ; übersetzt von Hinrich Schmidt-Henkel. – Zürich : Bajazzo-Verl., 2006. – Originaltitel: Søster

Schlaflos : Erzählung / übersetzt von Hinrich Schmidt-Henkel. – Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 2008. – Originaltitel: Andvake

Trilogie / übersetzt von Hinrich Schmidt-Henkel. – Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 2016. – Originaltitel: Trilogien

Ich bin der Wind und andere Stücke / übersetzt von Hinrich Schmidt-Henkel. – Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 2016 [Anthologie]

Die Nacht singt ihre Lieder und andere Stücke / übersetzt von Hinrich Schmidt-Henkel. – Reinbek bei Hamburg, Rowohlt, 2016 [insgesamt 3 Werke]

Denne uforklarlege stille = Diese unerklärliche Stille / Olav Christopher Jenssen, Radierungen ; übersetzt von Hinrich Schmidt-Henkel. – Münster : Kleinheinrich, 2016

Der andere Name : Heptalogie I-II : Roman / übersetzt von Hinrich Schmidt-Henkel. – Hamburg : Rowohlt, 2019. – Originaltitel: Det andre namnet. Septologien I-II

Kindheitsszenen / Holzschnitten Olav Christopher Jenssen ; übersetzt von Hinrich Schmidt-Henkel. – Münster : Josef Kleinheinrich, 2019

Starker Wind : ein szenisches Gedicht von Jon Fosse : deutschsprachige Erstaufführung / Kammerspiele ; Redaktion: John von Düffel. – Berlin : Deutsches Theater Berlin, 2021

Ich ist ein anderer : Heptalogie III-V : Roman / übersetzt von Hinrich Schmidt-Henkel. – Hamburg : Rowohlt, 2022. – Originaltitel: Eg er ein annan. Septologien III-V

Sekundärlitteratur

- Andersen, Hadle Oftedal, *Ikkje for ingenting: Jon Fosses dramatik*. – Helsingfors : Helsingfors universitet, 2004
- Bordemann, Suzanne, *Jon Fosses frühe Dramen und ihre Rezeption in norwegischen und deutschsprachigen Medien*. – Frankfurt am Main : Peter Lang, 2013
- Bordemann, Suzanne, "Meine Arbeiten haben die Kritiker immer polarisiert, einige lieben sie, andere hassen sie" : *Jon Fosses frühe Dramen und "Traum in Herbst" in norwegischen und deutschsprachigen Rezensionen, Autorenporträts, Interviews und Meldungen*. [Diss.] – Trondheim : NTNU, 2008
- Bræin, Ingvild, *Grotten : historia om eit hus og fem kunstnarar*. – Oslo : Samlaget, 2019
- Diese Stille herbeischreiben an Jon Fosse und Hinrich Schmidt-Henkel*. – Münster : Daedalus, 2017
- Fehr, Drude von der, *Dramatik og metafysikk : Jon Fosse og menneskenes vilkår i verden*. – Oslo : Vidarforlaget, Solum Bokvennen AS, 2021
- Galling, Ines, *Balanceakte am Fjord : Ästhetische Tradition, Variation und Innovation in Jon Fosses Dramen*. – Frankfurt am Main : Peter Lang, 2010
- Hermansson, Kristina, *Ett rum för sig : subjektsframställning vid 1900-talets slut: Ninni Holmqvist, Hanne Ørstavik, Jon Fosse, Magnus Dahlström och Kirsten Hammann*. [Diss.] – Göteborg : Makadam, 2010
- I skriftas lys og teatersalens mørke : ein antologi om Ibsen og Fosse / Gunnar Foss (red.)*. – Kristiansand : HøjskoleForlaget, Norwegian Academic Press, 2005
- Kjærstad, Jan, "Den andre, det andre og det helt andre : Om Jon Fosse og romanen *Bly og vatn*" i *Menneskets felt : essays*. – Oslo : Aschehoug, 1997
- Landro, Jan H., *Jon Fosse – enkelt og djupt : om romanane og forteljingane hans*. – Førde : Selja, 2022
- Lucas, Lucille, *La parole dans le théâtre de Jon Fosse : silence, vide et obsession*. – Saarbrücken : Éditions universitaires européennes, 2017
- Mortensen, Karen Marie, *Jeg er poet : om Jon Fosses forfatterskab*. – København : Bangsbohave, 2021
- Mysteriet i Trua : ein samtale mellom Jon Fosse og Eskil Skjeldal*. – Oslo : Samlaget, 2015
- Nyhus, Kjell Arnold, *U allminnelig : Jon Fosse og mystikken*. – Follese : Efrem, 2009
- Rafis, Vincent, *Mémoire et voix des morts dans le théâtre de Jon Fosse*. – Dijon : Presses du réel, 2009
- Seiness, Cecilie N., *Jon Fosse : poet på Guds jord*. – Oslo : Samlaget, 2009
- Sjögren, John, "Jon Fosse – mellan pietism och gnosticism" i *Konstens sakrament : nio essäer om skapandet*. – Skellefteå : Artos, 2015
- Stueland, Espen, *Å erstatte lykke med eit komma : essay om cesur, rituell forseintkomning i produksjonen til Jon Fosse*. – Oslo : Samlaget, 1996

Torsheim, Oddvar, *Ulyzes : frå skissebøkene / Oddvar Torsheim i samtale med Jon Fosse.* – Leikanger : Skald, 2019

Voigt, Ina, *Pause : über das Schweigen bei Samuel Beckett und Jon Fosse.* [Diss.] – Duisburg, Essen : Universität Duisburg-Essen, 2006

Zern, Leif, *Dans le clair-obscur : le théâtre de Jon Fosse.* – Paris : L'Arche, 2008

Zern, Leif, *The Luminous Darkness : The Theatre of Jon Fosse.* – London : Oberon, 2015

Zern, Leif, *Det lysande mørket : Jon Fosses dramatik.* – Stockholm : Norstedt, 2006

Zern, Leif, *Det lysande mørket : om Jon Fosses dramatik / omsett frå svensk av Eldbjörg Hovland.* – Oslo : Samlaget, 2005

Zern, Leif, *Das leuchtende Dunkle : zu Jon Fosses Dramatik / übersetzt von Hinrich Schmidt-Henkel.* – München : Epodium-Verlag, 2006